Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2021–2022

27 858 Gewasbeschermingsbeleid

Nr. 568

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 31 mei 2022

In het afgelopen half jaar zijn twee onderzoeken uitgevoerd in verband met het onderwerp «gewasbescherming buiten de landbouw». Met deze brief wordt u geïnformeerd over de uitkomsten.

Context bij de onderzoeken

Op terreinen buiten de landbouw kan als gevolg van problemen door onkruiden, insecten of schimmels, gewasbescherming nodig zijn. Uitgangspunt is dan dat terreinbeheerders geïntegreerde gewasbescherming toepassen. Een probleem wordt met preventieve maatregelen of, als die niet toereikend zijn, met niet-chemische maatregelen en methoden tegengegaan. Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen is een laatste redmiddel (brief van 13 april 2021, Kamerstuk 27 858, nr. 535).

Dit uitgangspunt is wettelijk vastgelegd. Het professioneel gebruik van gewasbeschermingsmiddelen buiten de landbouw was sinds november 2017 niet toegestaan, behoudens uitzonderingen. In de brief van 25 oktober 2019 (Kamerstuk 27 858, nr. 488) is benadrukt dat de uitzonderingen tijdelijk van aard zijn. Er moeten «hele goede argumenten zijn om nog een uitzondering te maken. (...) Om een goede afweging te kunnen maken, wil ik mij telkens baseren op het oordeel van onafhankelijke deskundigen aan wie ik advies zal vragen.»

Het Gerechtshof Den Haag heeft het wettelijk voorschrift over het professioneel gebruik buiten de landbouw in november 2020 onverbindend verklaard, omdat daarvoor onvoldoende wettelijke bevoegdheid bestaat. In maart 2021 is u daarom een wetsvoorstel voorgelegd, waarmee die bevoegdheid alsnog wordt gecreëerd. Na de parlementaire aanvaarding van het wetsvoorstel zal het voorschrift met de uitzonderingen «herleven».

kst-27858-568
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2022

Op het moment van herleven van de maatregel dienen de uitzonderingen van het verbod actueel te zijn. Daarom zijn de volgende twee onderzoeken uitgevoerd.

Twee onderzoeken

1. Onderzoek duurzaamheid gewasbeschermingsmiddelen buiten de landbouw

In het verleden is de vraag opgeworpen of een uitzondering voor specifieke groepen gewasbeschermingsmiddelen gerechtvaardigd zou zijn, omdat het gebruik ervan zou passen in een duurzame gewasbescherming. Voor een uitgebreid onderzoek bestond destijds geen aanleiding, onder meer omdat die typen middelen maar zeer beperkt op de markt werden aangeboden[1]. Recent heeft het onafhankelijk adviesbureau CLM in opdracht van het ministerie deze vraag alsnog onderzocht[2].

In het onderzoek zijn de eigenschappen van negentien representatieve stoffen, behorend tot vijf verschillende groepen gewasbeschermingsmiddelen, getoetst aan – meest internationaal vastgestelde – duurzaamheidscriteria. Geconstateerd is dat geen van de groepen consequent op alle criteria gunstig scoort. Binnen alle groepen zijn er (meerdere) stoffen met een gemiddelde of hoge potentiële impact op één of meerdere duurzaamheidscriteria. Conclusie in het onderzoek is daarom dat er «geen technisch-inhoudelijke reden (is) om het gebruik van bepaalde groepen gewasbeschermingsmiddelen buiten de landbouw toe te staan.»

Ik zal de conclusie uit het onderzoek overnemen. Op het moment dat het gebruiksverbod opnieuw in werking treedt, zal ik voor het gebruik van bepaalde groepen gewasbeschermingsmiddelen geen uitzondering op dat verbod creëren.

2. Advies gewasbescherming voor sportterreinen met natuurgras

Op sportterreinen mogen terreinbeheerders, nadat preventieve en niet-chemische maatregelen en methoden onvoldoende toereikend blijken, tegen bepaalde onkruiden schimmels en insecten nog gewasbeschermingsmiddelen toepassen. Deze uitzondering zou gelden tot en met 2022, maar in lijn met de bovengenoemde brief van oktober 2019 zou de uiteindelijke beslissing worden gebaseerd op het oordeel van onafhankelijke deskundigen.

Desgevraagd hebben vijf onafhankelijke deskundigen de praktische en financiële uitvoerbaarheid van alternatieven onderzocht[3]. Zij concluderen dat het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen op bepaalde sportterreinen tegen enkele specifieke problemen, nog onvermijdelijk is. Een geheel chemievrij beheer is volgens de deskundigen nog niet technisch uitvoerbaar, zonder dat het te veel ten koste gaat van de kwaliteit van de sportterreinen.

Ik vind dat het advies een goede balans weergeeft tussen het belang van een goede, gezonde sportbeoefening en het belang van een duurzaam milieuvriendelijk beheer van de sportterreinen. De conclusie dat het gebruik van middelen in sommige gevallen nodig blijft, is in zekere zin

---

[1] Brief van 1 juli 2015, Kamerstuk 27 858, nr. 321.
[2] Zie bijlage.
[3] Zie bijlage.

teleurstellend, maar het is redelijk om de uitzondering ook in de periode ná 2022 in stand te houden.
Periodiek zal worden nagaan of deze uitzondering aanpassing behoeft, gelet op de ontwikkelingen in de praktijk.

In dit verband merk ik nog op dat dat het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen op sportterreinen de afgelopen jaren reeds fors is gereduceerd. Op gemeentelijke grassportvelden werd in 2018 nog slechts 963 kilogram werkzame stof (in 2013: 2.030 kilogram) toegepast[4].

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat,
V.L.W.A. Heijnen

[4] Nieuwsbericht CBS, 29 augustus 2019: Gebruik bestrijdingsmiddelen overheden fors gedaald (cbs.nl).